

vhodnému opodstatnění předpokladu nedbalosti netřeba připomenouti, že i pro dosah § 523 tr. zák. platí zásada § 238 tr. zák., takže je skutek, za který jest pachateli podle onoho ustanovení odpovídati (úplná opilstost) zaviněna již jednáním proti zákazu se opítí (vědomým a nemírným požíváním lihových nápojů).

Čís. 4389.

Zákon čís. 48/1931 nestaví přisedící senátu mládeže na roveň porotcům; i pro tento senát platí předpis § 270 tr. ř.

(Rozh. ze dne 16. března 1932, Zm I 1059/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnostosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Kutné Hoře jako soudu mládeže ze dne 17. listopadu 1931, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro provinění podle § 3 zákona ze dne 11. března 1931, čís. 48 sb. z. a n. a § 140 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil senátu mládeže u soudu prvé stolice, by o ní znovu jednal a rozhodl. V otázce, o niž tu jde, uvedl v

důvodech:

Odvod obžalovaného je na omylu, pokud svými vývody naznačuje, že zákon ze dne 11. března 1931, čís. 48 Sb. z. a n. staví přisedící senátu mládeže na roveň porotcům. Z ustanovení 2. věty 3. odst. § 30 tohoto zákona, z něhož odvod v tomto směru zřejmě vychází, t. j. z ustanovení, že ve věcech (v trestních věcech proti mladistvým), které by jinak náležely ku příslušnosti porotního soudu, koná se hlavní přelíčení před senátem mládeže, v němž zasedají dva soudcové mládeže a dva přisedící; nevyplývá nikterak, že tito přisedící mají prostě funkci porotců. Přisedícím senátu mládeže je podle cit. zákona o trestním soudnictví nad mládeží naopak rozhodovati nejen o vině, nýbrž i o trestu a i o všech jiných opatřeních, jež senát mládeže může podle ustanovení zákona o trestním soudnictví nad mládeží učiniti v případě odsouzení nebo zproštění mladistvého. Tím pozbývají půdy i důsledky, odvozované stížností z tvrzeného jí postavení přisedících senátu mládeže, skládajícího se ze dvou soudců mládeže a dvou přisedících. Najmě jest zdůrazniti, že předpis § 270 tr. ř., podle něhož je sborový soud prvé stolice jako nalézací soud povinen uvést ve vyhotovení svého rozsudku též rozhodovací důvody ve smyslu tohoto ustanovení zákona, platí zcela nepochybně i pro senát mládeže, sestavený podle 2. věty 3. odstavce § 30 zák. ze dne 11. března 1931, čís. 48 Sb. z. a n. V tomto směru stačí poukázat k ustanovení 1. odst. § 28 tohoto zákona a dále k tomu, že tento zákon nestanoví v tomto směru odchylky.

Čís. 4390.

Rozdíl mezi ustanoveními §§ 11 a 12 a §§ 14 a 18 zákona čís. 89/1897 ř. zák.

I prodej dosud živého prasete (rolníkem řezníkovi) lze podřaditi ustanovení čís. 2 § 14 zák. čís. 89/1897 ř. zák., bylo-li prase již při

prodeji, k němuž došlo právě pro jeho onemocnění (červenkou) a pro jeho nebezpečí zdechnutí, určeno k tomu, by bylo bez odkladu poraženo, vysekáno a jako potravina zůžtkováno.

Ona přípravná práce řezníkova ke zpracování masa a k jeho prodeji nespadá pod ustanovení (§ 8 tr. zák. a) § 11 čís. 2, nýbrž pod ustanovení § 14 čís. 2, po případě § 18 čís. 2 zák. čís. 89/1897 ř. zák. podle toho, lze-li mu přičítati vědomost o způsobilosti masa škoditi zdraví lidskému či jen nedbalost v tomto směru.

(Rozh. ze dne 18. března 1932, Zm I 23/32.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Rozsudkem okresního soudu v Nýrsku ze dne 15. července 1931 a potvrzujícím jej rozhodnutím krajského jako odvolacího soudu v Klatovech ze dne 1. října 1931 byl, pokud jde o výrok, jímž byl trestný čin, jehož se dopustil Petr W., podřaděn pod ustanovení § 8 tr. zák. a § 11 čís. 2 zákona ze dne 16. ledna 1896, čís. 89 ř. zák. z roku 1897, porušen zákon v oněch ustanoveních. Zmateční stížnost generální prokuratury na záštitu zákona se však zamítá, pokud směřuje proti oněm rozhodnutím i ve výroku, jímž byl Tomáš P. uznán vinným přestupkem podle § 14 čís. 2 zákona z 16. ledna 1896, čís. 89 ř. zák. z roku 1897.

Důvody:

Rozsudkem okresního soudu v Nýrsku ze dne 15. července 1931 byli uznáni vinnými: Petr W., řezník v N., že dne 17. června 1931 v N. koupil od rolníka Tomáše P-ho prase onemocnělé červenkou, prase to porazil, vyvrhl a očistil tak, jak bývají prasata ke zpracování nebo ku prodeji masa připravována a zpracována, maso však jen proto neprodal, že se četnictvo o tom dovědělo a dalšímu zpracování a prodeji zabránilo, čímž se dopustil přestupku podle § 8 tr. zák. a § 11 čís. 2 zákona ze dne 16. ledna 1896, čís. 89 ř. zák. z roku 1897. Tomáš P., že ono červenkou onemocnělé prase, tedy předmět, jehož požití bylo způsobilé ohroziti lidské zdraví, Petru W-ovi prodal, tedy z nedbalosti do obchodu přivedl, čímž se dopustil přestupku podle § 14 čís. 2 cit. zák. Podle důvodů rozsudku doznali obvinění, že W. od P-ho nemocné prase koupil, je porazil, vyvrhl a očistil, a že je měl ve svém sklepě. Oba obvinění věděli, že prase jest nemocné, P. však tvrdil, že nevěděl, o jakou nemoc jde. Podle výpovědi okresního zvěrolékaře šlo o typickou nemoc červenky vepřů, kterou W. musil poznati. Soud zjistil, že W. by byl maso z tohoto prasete zpracoval nebo prodal, kdyby tomu nebylo zabráněno zakročením četnictva. O Tomáši P-im zjistil soud, že přes to, že věděl o nemoci prasete, je řezníkovi (W-ovi) prodal, takže musil věděti, že maso z toho prasete přijde do obchodu, v čemž je spatřovati nedbalost. Odvolání oběma obviněnými podané nemělo úspěchu, neboť krajský jako odvolací soud v Klatovech rozsudkem ze dne 1. října 1931 potvrdil rozsudek okresního soudu s poukazem na rozhodovací důvody prvního soudce.

Podle názoru generální prokuratury byl rozsudky těmi porušen zákon. Tomu jest přisvědčiti, pokud jde o výrok týkající se Petra W-a. Skutek za vinu mu dávaný byl nesprávně podřaděn pod ustanovení § 8 tr. zák. a § 11 čís. 2 zákona ze 16. ledna 1896, čís. 89 ř. zák. z roku 1897. Rozsudek si zřejmě neuvědomuje rozdíl mezi ustanovením §§ 11 a 12 cit. zák. se strany jedné a ustanovením §§ 14 a 18 téhož zák. se strany druhé. Kdežto totiž §§ 11 a 12 mají chrániti spotřebitele před oklamáním, kupiteli se má dostat zboží, jež chce koupiti, ustanovení tu uvedená mají tedy v první řadě na zřeteli hopsodářskou stránku obchodu s potravinami, jež předmětem ochrany §§ 14 a 18 cit. zák. nejen zájem kupitelův, nýbrž především veřejný zájem chrániti zdraví spotřebitelů, jež by bylo uvedeno v nebezpečí zdraví škodlivými potravinami (užitnými předměty). V souzené trestní věci, jak zřejmo z rozsudkových důvodů, dává se Petru W-ovi za vinu, že choval na prodej maso pocházející z vepře stíženého červenkou, jež se nejen podle posudku znalce nehodilo k lidskému používání, nýbrž i podle rozsudkových důvodů bylo způsobilé škoditi lidskému zdraví. Nemůže proto přicházeti v úvahu kvalifikace činu v rozsudku uvedená, nehledíc ani k tomu, že ze spisů nevyplývá, že maso to bylo na prodej chováno ve formě k oklamání způsobilé, nýbrž správně skutková podstata buď přestupku podle § 14 čís. 2 cit. zák., nebo přečinu podle § 18 čís. 2 cit. zák. podle toho, lze-li obviněnému přičítati vědomost o způsobilosti masa škoditi zdraví lidskému či jen nedbalost v tomto směru. Poněvadž P. W. byl uznán vinným mírnějším trestným činem, než na jaký by při správné kvalifikaci mělo býti uznáno, bylo se vzhledem k ustanovení § 292 tr. ř. obmeziti jen na prohlášení, že zákon byl porušen, a vyhověti tak důvodné v tomto směru zmateční stížnosti generální prokuratury po rozumu §§ 33, 292, 479 tr. ř.

Nebylo však lze uznati, že byl porušen zákon výrokem, jímž byl Tomáš P. uznán vinným přestupkem podle § 14 čís. 2 zákona ze 16. ledna 1896, čís. 89 ř. zák. z roku 1897. To, že šlo v činnosti tohoto obžalovaného o prodej prasete dosud živého, nepřekáží použití čís. 2 § 14 cit. zákona, poněvadž, jakž plyne z porovnání čís. 1 a 2 § 14, jedná jen trestní zákaz čís. 1 přímo o potravinách, kdežto zákaz čís. 2 mluví o předmětech jako potraviny na prodej chovaných, prodaných nebo jinak do obchodu uváděných. O takový předmět podle skutkového zjištění nalézacího soudu v pravdě šlo, neboť prase, třebaže bylo prodáno živé, bylo již při prodeji, k němuž došlo pro jeho onemocnění a pro nebezpečí zdechnutí, určeno k tomu, by bylo bez odkladu poraženo, vysekáno a jako potravina zužitkováno, takže je uskutečněna první složka čís. 2 § 14, že totiž obžalovaný — a to podle rozsudkového předpokladu nedbale — prodával předmět — živé prase — jako potravinu. (Srov. rozh. býv. nejv. soudu víd. čís. 2359, 2496). I druhá složka skutkové podstaty čís. 2 § 14, že požívání takového předmětu je způsobilé škoditi zdraví lidskému, je uskutečněna, jelikož maso z vepře stíženého červenkou, jež se podle znalce nehodilo k lidskému používání a musilo býti proto zakopáno, bylo i podle rozsudkových důvodů způsobilé poškoditi lidské zdraví. Jsou tedy dány veškeré složky čís. 2 § 14 zákona ze dne 16. ledna 1896, čís. 89 ř. zák. z roku 1897, takže nelze tvrditi, že jeho

použitím byl zákon porušen. V tomto směru nebylo proto lze zmateční stížnosti vyhověti.

Čís. 4391.

Rozšiřoval-li kdo leták, jehož obsahem byl spáchán přečin proti bezpečnosti cti, jen z nedbalosti, neznače jeho obsah, nedopouští se urážky na cti ani přestupku podle čl. III zák. čís. 142/1868 nebo podle § 6 tisk. nov.

(Rozh. ze dne 19. března 1932, Zm I 443/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost soukromého obžalobce do rozsudku krajského jako kmetského soudu v Litoměřicích ze dne 6. března 1931, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti cti tiskem podle §§ 487, 488, 491 tr. zák. a § 1 zákona ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů :

Zmatek čís. 4 § 281 tr. ř. spatřuje stížnost v tom, že kmetský soud nesprávně použil vydaných zákonů, vycházejí z předpokladu, že kulposní urážka na cti je vyloučena. Výtkou tou nedoličuje stížnost uplatňovaný formální zmatek neúplnosti řízení při hlavním přelíčení, nýbrž uplatňuje v pravdě hmotněprávní zmatek čís. 9 a) § 281 tr. ř. Činí tak neprávem. K subjektivní skutkové podstatě trestných činů proti bezpečnosti cti nevyhledává se sice přímý urážlivý úmysl, nepředpokládá se »animus injuriandi«, nýbrž stačí vědomí pachatele, že se svým činem dotýká cti jiné osoby některým ze způsobů v §§ 487 až 496 tr. zák. blíže naznačených; nestačí však, jak se stěžovatel mylně domnívá, jen kulposní jednání, pouhá nedbalost, záležející v tom, že prý obžalovaný jako rozšiřovatel při povinné pozornosti musil vědět, že jím rozšiřovaný leták může obsahovat urážku na cti. Tímto právním stanoviskem řídil se i kmetský soud. Při tom se podotýká, že arcíť i rozšiřovatel závadného letáku, ač není jeho původcem, může trestně zodpovídati za jeho obsah, neboť podle §§ 1, 24 tiskové novely platí o trestní zodpovědnosti za obsah neperiodického tiskopisu ustanovení zákonů trestních, pokud není v tiskové novele jinak ustanoveno, a platí tudíž v té příčině s vytčeným právě omezením i §§ 7, 10, 239 tr. zák., avšak jen, jsou-li tu podmínky přičítatelnosti trestného činu podle všeobecných předpisů trestního zákona. Těchto podmínek však tu podle zjištěného stavu věci není, pokud jde o urážku na cti jakožto trestný čin vědomě spáchaný, poněvadž kmetský soud zjistil, že obžalovaný neznal vůbec obsah závadného letáku, a obžalovaný jako původce letáku vůbec nepřichází v úvahu. Poukazuje-li stížnost dále k tomu, že kmetský soud měl obžalovaného uznati vinným aspoň přestupkem čl. III zákona ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák. (zanedbáním povinné pozornosti), přehlíží, že podle § 40 zákona ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n. (tisková novela) neplatí, pokud jde o trestné činy uvedené